

ABONAMENTUL:
 Pe un an . 28.— Cor.
 Pe jumătate an 14.— „
 Pe 3 luni . . . 7.— „
 Pe o lună . . . 2.40 „
 Pentru România și
 străinătate:
 Pe un an . 40.— franci.
Telefon
 pentru oraș și interurban
 Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACTIA
 și ADMINISTRATIA
 Strada Zrinyi Nr.1/a

INSERTIUNILE
 se primesc la admini-
 stratie.

Mulțumite publice și Loc
 deschis costă șirul 20 fil.
 Manuscrisurile nu se tu-
 napoiază.

Ivangorod.

— De un maritor ocular. —

Strălucită și mărită zi de 1 August 1915!
 Tie ne închinăm, pe tine te ferim, căci ne-ai
 arătat, înc'odată, după atâta timp, virtutea
 străbună reînviată! Armatele rusești, după
 complectă înfrângere din Martie la lacurile
 mazuriene și după isgonirea lor din Galiția,
 pierdeau din ce în ce mai mult teren. Și mai
 rămăsese linia puternic întărită dela Vistula-
 Bug. Aci aveau ele să opună cea mai mare
 împotrivire posibilă. Așa a și fost. Intre apele
 Vistula și Bug s'au dat în Iulie și la începutul
 lui August acele lupte crâncene, cari vor ră-
 mânea memorabile în tot decursul acestei
 lupte gigantice a popoarelor.

Dela miazăzi, armatele aliaților victo-
 rioase de sub comanda arhiducelui Iosif Fer-
 dinand și ale mareșalului Mackensen, strâm-
 torau grozav pe Ruși. La miazănoapte și
 miazănoapte-răsărit, genialul Hindenburg îi
 ținea strâns ca în niște clește puternice. Așa
 numai a fost cu puțință, ca puternicele cetăți
 de lângă Vistula: Nowo-Georgiewsk, Iwan-
 gorod și cu deosebire Varșovia să fie din
 3 părți tot mai mult încunjurate și strâmto-
 rate, până ce a sosit ziua fatală pentru Ruși:
 1 August.

Este știut, că la 1 August a căzut atât
 Varșovia cât și Ivangorodul. Cea dintâi luată
 de Germani, cea din urmă de Austro-Ungari.

De astădată ne interesează cetatea Iwan-
 gorod, puternica cetate, cu întărituri și tran-
 șee betonate și în ordine treptată, așa că apă-
 rătorii pot îndrepta focul concentrat și deo-
 dată asupra inamicului ce atacă.

Deja către sfârșitul lui Iulie, grupul de
 sub conducerea generalului de infanterie Kö-
 vess, înainta în pași grăbiți spre Ivangorod.
 La 1 Aug., 5 ore dimineața a început bom-
 bardarea cetății, care a ținut până la 9 ore.
 Atunci s'a dat asaltul general. Regimentele de
 infanterie 50 și 51 au avut onorifica, dar
 greaua misiune de a face asaltul hotărâtor și
 începător. Acesta s'a făcut cu putere elemen-
 tară.

Să ne închipuim în mijlocul verii, după
 o secetă îndelungată, când fiecare privește
 spre cer, doar se va ivi norul aducător de
 ploaie, care să dea suc de viață pământului
 însetat și plantelor aproape uscate de arșița
 nemiloasă a soarelui. În sfârșit nori grei se
 ridică, tunet grozav urmat de fulgere și trăs-
 nete, și o masă de apă se lasă spre pământ.
 Râurile și pârăele, cari abia mai șerpuiau cu
 puțină apă ce mai aveau tot mai mari se fac,
 se umflă, rup și duc cu ele arborii seculari și
 stâncile. Iată puterea elementară. Tot ce-i stă
 în cale este măturat.

*Cu o așa putere s'au aruncat Românii no-
 ștri asupra puternicei cetăți. Ropotul puștelor,
 ploaia de gloanțe a mitralierelor, rândurile
 lor le rădesc, ei însă dau înainte. Lupta ajunge
 piept la piept, căci dușmanul opune cea mai
 îndârjită împotrivire și nu voește să pără-
 șească tranșeele.*

*Acuma pușcatul înceată, urmează baio-
 neta și patul puștei. Scăfârlile zboară în aer,
 sângele curge șiroaie, strigăte și gemete pline
 de groază.*

*Ca furnicile din toate părțile, mititeii și
 sprintenii sar în tranșee. Ce nu poate scăpa
 cu fuga ori nu se predă, este răpus fără milă.
 În sfârșit, acestei vehemente, nici spătoșii fa-*

*rului nu pot să i se opună. Tranșeu după tran-
 șeu este luat. La 3 ore d. a. Românii după o
 luptă crâncenă de 10 ore ajung în mijlocul
 cetății și strigă: trăiască patria și împăratul!*

Din 8 tranșee betonate și întărite după
 tehnica cea mai modernă, regimentul de in-
 fanterie 50, compus din Români transilvăneni,
 au luat 4. Așa ne spune comunicatul oficial
 dela 4 August.

Ținem de lipsă a scoate la iveală orice
 episod, luptă, atacuri etc. întreprinse de osta-
 șii noștri români, cari dovedesc vitejia lor
 moștenită dela strămoși și nețărmita lor ali-
 pire și iubire de glia strămoșească și tron.
 Ele vor servi ca material la înfiriparea unei
 istorii a acestui războiu, scrise de noi înșine.

Cucerirea Ivangorodului nu este numai
 un episod, luptă, atac local, — ea este cea
 mai însemnată și mai strălucită izbândă în
 tot decursul războiului de mai bine de un an,
 și va avea o influință nespuse de mare asupra
 întâmplărilor ce vor urma în timpul cel mai
 apropiat. În sfârșit ea dă dovadă de cel mai
 înalt nivel moral, la care bravii noștri ostași
 s'au ridicat, întărește speranța învingerii finale
 a conducătorilor armatei.

În școale se predă istoria ca studiu prin-
 cipal Din ea văzând tinerele odrasle vrednicia
 și jertfa ce strămoșii lor au adus pentru pa-
 trie, să se însufletească și îndemneze, ca
 la rândul lor să lupte și ei cu aceeași bravură,
 perseveranță și abnegațiune.

Lucru firesc, că ceea ce vede copilul pe
 tata sau mama făcând, bine sau rău, va face
 și el, mai curând decât dacă vede aceasta dela
 străini. Așa și noi: ne însuflețim de învinge-
 rile și gloria strămoșilor și părinților noștri
 dela Aspern, Biskupitz, Custozza etc. Lângă

Soldatul cititor.

Soldații români timp de un an au făcut ser-
 vicii prețioase incontestabile pentru împlinirea
 țințelor militare austro-ungare, dar în același
 timp au făcut servicii prețioase incontestabile
 vieții publice românești. Soldații români înze-
 strați cu calități aspre ostășești au dat dovada
 unui devotament excesiv față de comandanți
 — chiar dacă n'au fost de-un sânge cu ei —
 acolo pe fronturi, dar în același timp n'au uitat
 pe un alt comandant de-aici de acasă, coman-
 dant cu autoritate infinită, căruia îi poartă res-
 peot până la adorare și i se supun neputincioși
 ca niște sclavi.

Soldații români au acasă un comandant cu
 un nume aoreolat de sfințenie.

Timp de un an mai bine, seară de seară
 când și-a făcut comandantul apariția a fost sal-
 lutat de câțiva voinici... La Arad, la Brașov,
 la Sibiu, și desigur și într'alte părți.

Aradul oraș mare, centru de linii ferate. Ca-
 zărmi multe, spitaluri și mai multe.

De pe teritoriul corpurilor VII și XII n'a fost
 regiment care să fi plecat pe fronturi și să nu-și
 treacă voinicii pe aici, făcând vre-un popas prin
 cazărmi înainte de a traversa căile spre sud,
 nord, ori întorși în spitaluri voinicii să suporte
 durerile vre-unei răni. S'au întâlnit aici Biho-
 reanul și Maramureșianul și și-au făcut reciproc

aceste nume de glorie, eroii zilelor noastre au mai adaugat unul, care trebuie adânc săpat în istorie, și la care nepoții și strănepoții noștri vor privi ca la un soare strălucitor.

Acest nume este Iwangorod.

Cucerirea Iwangorodului este un act de vitejie românească. Nu pricem, de ce ni se trage la îndoială aceasta. Fiecare doară are în vedere numai binele și mărirea patriei comune, și pentru acestea lucrează și face ceea ce știe și poate. Ei bine, *Românii* au dovedit cu prisosință, ce știu și ce pot. Ceilalți urmeze-le.

Regimentului de infanterie Nr. 50 dela Bălgrad, un întreit: *Urra!* Sn.

Peninsula balcanică ajunsă la mare preț.

În urma învingerilor austro-ungare-germane pe frontul răsăritean, puterile împăritei înțelegeri s'au alarmat deabinelea. Ele văd că, atât timp cât Dardanelele nu vor cădea, un numai că nu pot nădăjdui într-o îmbunătățire a stărei Rusiei, dar că întreaga partidă poate fi serios primejduită. De aceea reprezentanții quadruplei fac, în aceste momente, eforturi supraomenești spre a hotărî pe micile state din peninsula balcanică să cadă la înțelegere și să pornească împotriva puterilor centrale și a Turciei.

Împotriva prorocirilor făcute anul trecut cumcă Germania și Austro-Ungaria vor cădea istovite după mai puțin de un an de luptă, ele dovedesc acum o mare vigoare mai mare chiar decât contrarii lor. Dovada strălucită e faptul că, deși întreita înțelegere a câștigat în timpul din urmă și ajutorul Italiei, totuși nu este în stare să învingă fără a mai dobândi și alți aliați.

Germania, Austro-Ungaria și Turcia au rămas singure în lupte și nici nu cer ajutorul înarmat al vre-unui alt stat. Tot ceea ce cer dela neutri este să păstreze neutralitatea până la sfârșit. Împătrita înțelegere, însă, face eforturi mari spre a dobândi concursul efectiv al României, Greciei, Bulgariei și chiar al Japoniei.

În acest moment diplomația quadruplei luptă în două direcțiuni pentru a dobândi aliați: pe deo parte negociază o alianță între Rusia și Japonia pentru ca Domnitorul Japonez să trimită cel puțin 500,000 soldați împotriva Germanilor, pe de altă parte se silește a ajunge la o înțelegere cu Bulgaria spre a o arunca asupra Turciei.

Greutatea cea mare vine acum din partea Serbiei.

Bulgaria a declarat că nu va mișca dacă nu se șterg toate urmele tratatului din București și dacă, în primul rând nu i se redă întreaga Macedonia așa după cum figura în tratatul balcanicilor dela 1912. Bulgaria mai cere, drept garanție, și imediata ocupațiune a regiunii în litigiu.

Sârbii consimt la o cedare parțială. Dar nu primesc să majoreze totul.

La Atena domnește același spirit de dușmănie. Grecii nici nu vor să audă de părăsirea portului Cavala și a localităților Seres și Drama. Guvernul din Atena nu a vorbit încă, dar foile grecești sunt de părerea într-o respingere jertfa.

În asemenea condițiuni se vede cât de grea e sarcina împătritei înțelegeri.

Situația cea mai teribilă o au Sârbii.

Sârbii, cari de ani de zile nu au făcut decât politica dictată dela Petersburg, acum se văd siliți tot din capitala Rusiei, ca să părăsească întreaga Macedonia. La Niș este consternație fiindcă fără ajutorul Rusiei ce poate face mica Serbie care se află sub tunul Austro-Ungariei?

Împotrivirea micului popor, față de presiunile diplomatice este tot atât de eroică, pe cât i-a fost împotrivirea pe câmpul de războiu, dar cine știe dacă nu va fi silit să se încovoie.

Pentru împătrita înțelegere este o cestiune capitală ca Bulgaria să pornească cu armele împotriva Turciei. Dacă Bulgaria nu mișcă, cu toate că se spun că Turciei îi lipsesc munițiunile, Dardanelele nu vor fi luate.

Stăruințele mari ce se fac la Sofia și presiunile extraordinare dela Niș și Atena, mai ales cele dela Niș, dovedesc, în potriva tuturor frazelor, cumcă, nici Italia nu poate trimete un mare corp expediționar în Dardanele și nici Anglo-Francezii nu sunt în stare să trimeată acolo atâtea trupe de uscat încât să majorizeze pe Turci.

Cheia situației stă astăzi la Niș.

Dacă Sârbii consimt să părăsească întreaga Macedonia nu mai vedem ce ar mai putea împiedeca pe Bulgaria să nu pornească. Poate că o împotrivire hotărâtă din partea Grecilor să zădărnicească iarăș isbutirea combinației.

Dar hotărîrea Bulgarilor ar ușura enorm sarcina quadruplei fiindcă, pe lângă lovitură teribilă ce ar da-o Turciei, i-ar ridica puțința de a fi o sperietoare pentru alții.

Evident că, dintre toate soluțiile împătrita înțelegere nu poate găsi alta mai bună decât să arunce asupra puterilor centrale milionul de baionete pe care îl pot pune în linie statele balcanice.

St.

De ce a declarat Italia războiu Turciei.

Se anunță din Roma:

Agencia Stefani a publicat în 21 c. noaptea, următorul comunicat oficial:

Guvernul italian a trimis tuturor reprezentanților săi din străinătate nota circulară dela vale:

„Guvernul otoman a călcat tratatul încheiat în 18 Octomvrie 1912 la Lausanne din momentul semnării lui. Călcareă acestui tratat a continuat de atunci fără întrerupere. Guvernul imperial (otoman) n'a recurs nici când la măsuri serioase, ca conform obligamentelor sale cuprinse în tratat, în Lybia să înceteze ostilitățile. El n'a făcut nimic pentru eliberarea prizonierilor de războiu italieni, iar soldații turci rămași în Tripolitania și Kyreneika sunt tot sub conducerea ofițerilor vechi și au folosit constant steagurile, armele și tunurile turcești. Enver Bey a condus ostilitățile în Lybia împotriva armatei italiene până la sfârșitul lui Noemvrie 1912. Asiz bey a părăsit Lybia cu 800 soldați activi numai în Iunie 1913. Întâmpinarea, ce s'a făcut ambilor la întoarcerea lor în Turcia, dovedește isbitor, că faptele lor au întâmpinat deplina aprobare din partea autorităților imperiale. După plecarea lui Asiz bey în Kyreneika sosiră mereu ofițeri turci. Preste 100 dintre aceștia se găesc acum acolo, a căror nume îl cunoaște guvernul italian. În Aprilie, acest an, 35 tineri din Bengazi, pe cari Enver îi trimisese în Decemvrie 1912, contra voinței noastre, în școala militară din Constantinopol au fost retrimiși în Kyreneika, cu toate că s'au făcut declarații în senz contrar. Indubitabil războiul sfânt a fost proclamat și împotriva Italianilor din Africa. Delegații ofițerilor și soldaților turci încredințați să ducă daruri căpeteniilor Senurilor, cari s'au răscolit împotriva autorităților italiene din Lybia, au fost capturați de curând de forțele navale franceze.

Raporturile pacifice și prietenești, despre cari guvernul italian credea că prin pacea dela Lausanne au fost restabilite cu guvernul otoman, nu mai sunt între cele două state. Constatând că orice plângere diplomatică împotriva călcării tratatului e zadarnică, guvernul regesc a văzut că nu-i rămâne decât să apere pe altă cale interesele înalte de stat și coloniile față cu ostilitățile și amenințările statornice din partea guvernului otoman. Luarea unei hotărîri în privința aceasta s'a arătat și mai necesară și de urgență prin faptul că guvernul otoman a vătămat drepturile, interesele ba chiar și libertatea cetățenilor italieni, locuitori în imperiul

reproșuri din cauza limbei stâlcite ce-o vorbesc, desfigurată de maghiarisme. S'au întâlnit aici Sibianul și Bănățeanul și abia s'au înțeles din cauza rezezițiunii de conversație, a dicțiunii prescurtate a unuia ca și a celuilalt. Făgărășeanul și Orăștianul s'au înțeles perfect, ei sunt pe-o formă de tacticoși, la pas, la vorbă.

De mai bine anul...

Împotriva distincțiilor dialectale linguistice n'a încetat să se afirme unitatea simțirii și gândirii românești, câți numai știau citi dintre soldații noștri n'au uitat în trecerea lor prin Arad să cerceteze parterul *Românului*, să vegheze ieșirea de sub tipar a ziarului — a foaii românești, comandantul cu autoritate infinită — uneori cu riscul câtorva ore de așteptare...

De câte ori tehnicul desohidea curentul electric, și căruciorul de fier cu masa literelor prindea să uruie agitat incolo și incoaci pe șinele scurte, sub povara sulului, pe care hârtia imaculată aștepta să se orânduiească șirele ca niște armate negre gata de asalt văzute de un Vlaicu îndrăsnit dela o înălțime amețitoare — de atâteaori sufletul voinicilor frământa, suflarea le era mai grăbită, chipul li se crispa de o serioșitate gravă, ochii își pironiau privirile, statura li se înfîgea în atitudine de salut, — așteptau doar pe comandantul care să le împartă anume porunci...

Câtă sete nesăfioasă după literă românească...

De mai bine anul...

Și tuturor voinicilor cari își luau rămas bun dela domni redactori, nu s'a uitat să li se pună în mână la plecare un steag național, la inimă o vorbă românească, să li se dea un număr din *Românul* pe care-l așezau în buzunarul stâng de pe piept al bluzei, ca să-l ducă și celorlalți, să li se strângă aspru mâinile și fără să se vrea să fie salutați cu o lacrimă ce se ivește biruitoare la colțurile ochilor...

De mai bine anul...

Povestea steagurilor tricolore e furtunoasă, plină de eroism, și adeseori s'a deșirat pe paginile ziarelor. Dar nu mai puțin sbuciumată este povestea steagului desfășurat de foaie românească...

Sprîmînit pe ajutoare de lemn, ambele-i picioare fiindu-i amputate, într-o seară din zilele trecute un rănit abătea din greu să ajungă la edificiul *Românului* pentru a i se da un exemplar proaspăt. Curiozitatea îl împinse să facă o sfortare. Deși exemplarele de ziar se împart gratuit răniților români dela toate spitalele din Arad în fiecare dimineață, rănitul nostru nu-și putu stăpâni nerăbdarea, și împotriva debilității fizice și durerilor, părăsi patul...

— Pe câmpul de bătaie ai citit foaia, vi-o aducea posta?

— Da, la zile de liniște, cam rare acestea. Pe nerăsuflăte, n'o slăbiam din mâni din capăt până la sfârșit. Și-apoi, citită, o îfundam iarăș în buzunarul bluzei.

— La zile de încăerări dese, când ne adânciam prin codri fără sfârșit și posta rămânea undeva departe în urmă atunci îi duceam dorul ca pânei celei mai bune. Când străbăteam luminișuri, ori când tranșeele erau nesupărate, tovarășii ne strângeam din nou, numărul citit îl scoțiam iarăș din buzunar și începeam să-l slovenim iarăș până la — „Constantin Savu”. Iar dacă posta nu era chip să ne vină, uneori cu săptămânile nu ne da de rost, îl buchisiam iarăș tot... Și-am pătit-o — n'o s'o uit câte zile mi-or fi rânduite — că un număr l-am citit și răs-citit, cel puțin de zece ori, și dacă nu ni-ar fi venit număr nou nu știu ce-am fi făcut că biata foaie de mult ce-a fost îndoită și frământată n'am mai putut-o aduna, petecile de hârtie pătate, pline de pământ s'au risipit printre degete pe pământul Galiției, ca frunzele istovite de puterea învățată a toamnei...

— Altedăți eram flămânzi de mama focului, am fi pârjolit tot. Și se întâmpla de ne sosiau deodată de ale mâncării și scrisori de acasă, nouă însă ne ardea întâi să citim, întrebam de foaie, și dacă n'aveam foaie eram tot abătuți, nu ne tihnea nimic...

Povestea steagului desfășurat de foaie românească pe fronturile de luptă este deci agitată ca și a majestoaselor culori roșu-galbin-vânat...

De mai bine anul...

Litera românească a alimentat mai intens focul sacru al iubirii de neam, al conștiinței na-

turcesc iar pașii energici făcuți în chestia aceasta de ambasadorul regesc la Constantinopol n'a ajutat nimic. Mai cu seamă plângerile din zilele din urmă împotriva neplăcerilor, cari s'au observat, că le cauzează guvernul turcesc cetățenilor italieni din Asia-mică privitor la plecarea lor de acolo, n'au putut să nu ia forma ultimatumului. Ambasadorul regesc la Constantinopol a adresat în 3 August marelui vizir la ordinul guvernului o notă cuprinzând următoarele 4 pretențiuni:

1. Asigurarea plecării libere a Italianilor din Beirut.

2. Italianii din Smirna, nefiind întrebuițabil portul dela Vurla să poată călători până la Sigazl.

3. Guvernul turcesc să permită Italianilor să se poată imbarca liber pe vapor în Mersina, Alexandrette, Kaiffa și Giaffa.

4. Autoritățile din interiorul imperiului să nu oprească plecarea Italianilor spre porturi, ci să le dea chiar ajutor în acest scop.

În 5 August, înainte de a trece termenul de 48 ore fixat în ultimul, guvernul turcesc a primit punct de punct pretențiunile noastre prin o notă semnată de marele vizir.

În baza acestei declarații festive guvernul regesc a trimis două vapoare la Rhodos cu instrucțiunea, să aștepte acolo ordine în chestia imbarcării cetățenilor italieni, cari așteptau de mult în acest port să se întoarcă în țara lor. Din rapoartele consulatelor americane cari au fost incredințate în diferitele ținuturi cu apărarea intereselor italiene, se vede acum, că autoritatea militară din Beirut a revocat în 9 August permișiunile date anterior și tot așa s'a întâmplat și în Bersina. S'a mai declarat, că autoritățile militare vor împiedeca și în Siria imbarcarea celorlalți Italiani. Guvernul turcesc a călcat deci în mod evident promisiunile categorice, cari le-a făcut în urma ultimatumului și din cauza aceasta guvernul regesc a ordonat ambasadorului său din Constantinopol să-i declare rășboiu Turciei.

Excursiunea cercetașilor din București la Buzău.

Cohorta „Păstorul Bucur” a cercetașilor din București a organizat o excursiune de mai multe zile, la Buzău, pentru a vizita bivacuul cohorței de acolo și care este cel dintâi bivacu cercetășesc instalat în țară.

Cercetașii au plecat Sâmbătă dimineața din București, sub conducerea dlui profesor Const. Nedelcu, șeful centuriei I. În gara Buzău ei au fost așteptați de cohorta Buzău, care li-a ieșit înainte cu drapelul, împreună cu conducătorii săi, dnii: maior Ciolac, comandantul cohorței Buzău, dnii instructori Dr. Mihal-

ționale în rândurile voinicilor. Cei ce se vor întoarce acasă vor fi niște asidui cititori de foi și cărți. Ei se vor întoarce cu alt suflet, de-o mândră conștiință și energie. Cât timp au înfruntat suferințele campaniei mintea le-a fost necontent agitată, chinuită de marile întrebări ale vieții noastre naționale. Ei vor fi acei cari vor ști pune preț pe jertfele de sânge risipit din abundență pe toate fronturile. Ei vor ști să fie îndrăzneții, luptătorii pentru biruința steagului pe care-l desfășoară programul nostru politic, luptătorii așteptați ale căror rânduri au fost atât de rare până acum, luptătorii conștiinți cari nu se vor lăsa ispitiți de ochiul demonic al banului și nu vor considera luptele electorale ca tot atâtea prilejuri pentru chilipiruri negustorești. Orice s'ar zice garanța oricărei învingeri mari o dă marea masă a țărânimii, toate celelalte straturi sociale se razimă pe această temelie — țărâtimea, care cu cât e mai fortificată, conștiință, independentă și mândră cu atât mai mult poate împrumuta straturilor de deasupra din forțele ei morale, materiale și poate rășfrânge asupra lor mai multă strălucire. Iar acasă este absolută necesitate de-o învingere mare! — Aceste sunt serviciile pe cari soldații români le aduc, de-odată cu rășboiul, vieții publice românești.

La zile ca aceste — un strop de mângăere.

Arad, 25 August.

I. Clopoțel.

cea, Vinc. Livovschi, I. M. Modreanu, Baci, Gheorghiu, d. Marini, inspector tehnic. Insuș d. prefect G. I. Duca, președintele și sufletul mișcării cercetășesti din Buzău, a ținut a veni întru întâmpinarea oaspeților bucoreșteni. În coloană de mars, cu drapelul în frunte, la sunet de tobă, cercetașii au trecut prin oraș spre bivacuul din Crâng, priviți cu simpatie de lumea ce staționa pe bulevarde.

Instructorii și cercetașii au luat masca împrenă în bivacu, o delicioasă masă gătită de înșiși cercetașii și care consta din ciorbă de crap, mămăligă cu brânză, și fructe. După amiază au fost jocuri în Crâng, iar seara șezătoare, la care asistă și d. profesor Murgoci, venind din inspecția ce a făcut la bivacuul dela Tg.-Ocna. Noaptea cercetașii s'au odihnit în corturile lor din bivacu. Duminică ambele cohorte s'au dus în excursiune cu instructorii lor și cu d. inspector Murgoci, pe Valea Buzăului până la Nehoiș, cu trenul societății Buzău-Nehoiș, care gratuit le-a pors la dispoziție vagoanele necesare. S'a vizitat fabrica de cherestea din Nehoiș, s'a făcut baie în Buzău; un număr de cercetași au urcat cu d. profesor Const. Nedelcu, vârful Nehoiș. Seara, d. comandant de centurie V. Livovschi a aranjat o foarte reușită șezătoare — la care asistă și public — la „Hotelul Nehoiș”, unde cercetașii au fost în mod foarte ospitalier primiți și găzduiți de către d. Tomescu, proprietarul acestui hotel.

Luni cercetașii s'au reintors la Buzău; ziua a fost rezervată pentru a vizita orașul. Spre seară dnii instructorii s'au adunat cu d. prefect Dunca în bivacu la obicinuita consfătuire săptămânală. Apoi a urmat o șezătoare, sub conducerea dlui maior Ciolac.

Martți s'a lucrat în bivacu: s'a făcut ordine generală, s'au cărat lemne de foc din pădure, s'au priment paiele din corturi cu paie noi donate de regimentul de artilerie din localitate. După amiază, cercetașii au fost fotografiați așa cum trăiesc ei în bivacu. Seara a fost șezătoare sub conducerea dlui prof. Nedelcu din București.

Mercuri dimineață, cercetașii bucoreșteni au plecat acasă, însoțiți până la gară de camarazii lor din Buzău, și, de unii dintre ei chiar până la Monteoru. Ei au dus cele mai plăcute aduceri aminte și cari le vor rămâne neuitate. Într'adevăr, viața din acest bivacu instalat pitoresc în admirabilul Crâng al Buzăului, i-a fermecat pe cercetași în înțelesul cuvântului. Și a fost duioasă despărțirea de camarazii lor din Buzău, după ce în aceste câteva zile de viață atât de plăcut trăită împreună, cercetașii din cele două cohorte s'au împrietenit frățeste. Această apropiere a sufletelor, această înfrățire, este dintre cele mai prețioase rezultate ale cercetășiei. Ea va aduce, sperăm, cel puțin pentru generațiunile tinere, acea adevărată solidaritate a sufletelor, a cărei lipsă atât de dureros se resimte, adeseori, pentru trecut și prezent și care este condiția unui viitor mai fericit.

Regimentul de viteji No 64.

Arad, 25 August.

Pe două fronturi sângerează voinicii regimentului oraștian în același timp, avem sub ochi două dovezi strălucite sosite deodată, despre faptele lor ostășesti cari uimesc o lume întreagă. O dovadă ni-o prezintă comunicatul maresalului Höfer dela 23 August în care spune: „la localitățile Gola și Suchodol ce se găsesc la nord de Riasno, regimentul de infanterie nr. 64 cu prilejul cuceririi unui tranșeu apărât de grenadirii ruși, a capturat 7 mitraliere și trupa de apărare compusă din 7 ofițeri și 900 soldați.” N'o spune Höfer, însă regimentul oraștian este unul din regimentele cele mai curate românești, voinicii au sufletul cu avânt vulturesc ca al lui Viaicu, între ei sunt și binținții consăteni ai mareului sburător.

N'o spune Höfer cine-s voinicii cari „au luptat impetuos”, doar amintește că ei fac parte din „regimentele noastre ardeleni”. Sufletul românesc de acasă însă se cutremură de câte ori se spune și atât în comunicate, tresaltă de fiecare dovadă de energie și impetuoșitate pe care o fac aceste regimente majorizate de Români. Ce bine ar face maresalul Höfer dacă li-ar spune pe nume vitejilor, dacă în scurtele răvașe oficiale ar face distincția etnică a victoriilor. Efectul morai ar fi neînchipuit de puternic asupra celor de acasă. Spiritul acesta de justetă ni-ar plăcea atât de mult să pătrundă în acele răvașe.

O altă dovadă ni-o dă o scrisoare a unui ofițer român ce luptă în fruntea unui detașament din regimentul 64, pe frontul italian. O publicăm mai la vale.

Regiment de viteji! La două extremități geografice ale monarhiei voinicii tăi în același timp răspândesc fama vitejiei românești, iar cei de acasă vă urmăresc cu sufletul cutremurat și ochii scăldați în lacrimi. Ce răsplată va putea recompensa vitejia voastră?!...

Scrisoarea ofițerului, cenzurată, este aceasta:

De un an de zile, căci de un an neîntrerupt se însiruiesc în salba gloriei românești faptele de vitejie fără număr ale eroilor noștri, eroi al căror nume a decorat uneori coloanele ziarelor noastre și străine, — sufletul ni se umple de mândrie legitimă în tot atâtea rânduri, conștiința noastră este împacată, că ne facem cu vârf o datorie către tron și patrie și în fața jertfelor noastre de sânge simțim o mângăiere. Însă până acum mângăierea noastră, — a celor cari luptăm la sud, — despre cari până acum nu s'a scris aproape nimic prin ziare, — nu era întreagă, poate fiindcă luptăm numai câte un batalion din regimentele noastre. Ca să nu fie trecute sub altă firmă eroicele isprăvi ale soldatului român dela sud, în lipsa altui factor mai competent, imi țin de stântă datorie, a îmbogăți cartea noastră de aur, cu noile dovezi de destoinicie militară a soldatului român.

Batalionul nostru 3 din regimentul 64 din Orăștie, cu 1 August, ca în alte multe rânduri, a trebuit să intre iarăși în prima linie de foc pe frontul dela Isonzo, pe o întindere de vre-o 800 metri.

Se lansează ordinul ca fiecare să fie la locul său, căci dușmanul se pregătește de atac. Gloantele fășăie des, tot mai des. Se deslănțuie un sgomot ca în iad, un toc ingrozitor, tunurile trimit grantele ucigătoare, șrapnelurile fășăie peste cap. Scheletul cu coasa morții în mână își întinde aripile fantastice și seceră din belsug. Focul durează ore întregi. Italianii se apropiară; la strigătul lor „avanti curaj” noi i-am primit cu strigătul „Trăiască Austria”, „Eviva Austria”. Cad morți grămadă, nu pot sparge frontul, cei ce scăpară cu viață, se retrag în tranșeele lor, de unde porniră, iar noi i-am petrecut cu strigătele „Italianii nu sunt cătane”.

Cum își îndeplinesc, respective cum stau Români noștri de liniștiți în fața morții e de ajuns să amintesc un caz slășietor:

Caporalul Lazar Ignea, fiind lovit de un granat și rupându-i mâinile și picioarele, fără un pic de valet, a rugat pe camarazii lui:

„Duceți-mă la un loc ferit să mor liniștit”, iar la urmă i-a întrebat:

„Unde-mi sunt picioarele și mâinile”.

Nu mult după aceasta a murit.

Așa a trecut una din cele zece zile, câtă vreme a stat batalionul nostru în front cu un dușman mult mai numeros, bine înțeles că atacurile se țineau lanț zi de zi. Insuș comandantul batalionului s'a exprimat: „N'am crezut să am sub mâna mea un batalion atât de brav”.

Acestea am crezut de bine a le aduce la cunoștința on. redacțiunii.

Unul dintre cei de față.

Rășboiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Budapesta. 24 August. — Se comunică dela cartierul principal:

Pe frontul rusesc: La nordost de Brest-Litovsk l'am respins ieri pe dușmanul ce se opunea în regiunea Wierchowicje și Riamo și l'am silit să se retragă. Armata arhiducelui Iosif Ferdinand a făcut prizonieri în luptele din urmă 4 ofițeri și 1300 soldați. La nordost de Wlodawa aliații noștri l'au împins iarăși îndărăpt pe dușman și au câștigat teren. Cavaleria germană și austro-ungară din armata generalului Puchallo, urmărindu-l pe dușman a intrat în Kowel și continuă să înainteze spre nord.

În Galiția de răsărit e liniște.

Pe frontul italian: La aripa stângă a frontului nostru dela țărnul mării artileria noastră grea a redus ieri la tăcere artileria dușmană la gura râului Sdobba și a distrus la Golanetto o baterie de țărni italiană. În-

fanteria Italiană, care s'a înstăpânit pe înălțimile la răsărit de Monfalcone a părăsit în fugă transeele, sub influința focului artileriei noastre. Trupele noastre au respins în mod sângeros la răsărit de Polazzo două atacuri mai slabe, iar la San-Martino 3 atacuri avansate până nemijlocit în linia noastră de bătaie. Tot așa a eșuat seara un atac mai puternic al armatei dușmane împotriva capului de pod dela Tolmina. În sectorul întărit Filtsch și Ricbb, infanteria dușmană a înaintat în unele locuri mai aproape de linia forturilor noastre. Fortificațiile noastre de apărare de pe platurile Lavarone și Folgaria au stat ieri iarăș sub un foc viu al artileriei dușmane. Artileria dușmană a deschis focul iarăș asupra pozițiilor noastre de pe Stilferjoch.

Berlin, 24 August. — Se comunică dela marele cartier principal:

Pe frontul occidental: Flota engleză a dat cam la 60—70 puscături împotriva fortificațiilor noastre de pe țarm, cu prilejul arătării sale de ieri în față la Zeebrügge. Pierderea noastră pricinuită de această bombardare e un mort și 6 răniți, iar afară de aceasta 3 o-buze, puscate peste țintă au mai omorât 3 Belgieni, dar pagubă materială n'am suferit. În Vosgi la nord de Münster lupta încetează ziua. Seara, Francezii ne-au atăcat iarăș pozițiunile. Pe Barenkopf și la nord de aci am respins atacurile. Detașamentele dușmane slabe, cari au pătruns în pozițiunile noastre, le-am alungat și am făcut prizonieri câțiva vânători alpini. Cu prilejul luptelor anunțate ieri a rămas o parte de transeu pe Barenkopf în stăpânirea dușmanului. La Soo, la sud-vest de Dixmuinden, un aviator al nostru a doborât cu puscături un biplan francez.

Pe frontul oriental: Grupul mareșalului Hindenburg: La nord de Niemen nici o schimbare. În celelalte fronturi ale acestui grup am înaintat. În luptele ce s'au dat la ost și sud de Kowno, trupele noastre au făcut prizonieri 9 ofițeri și 2600 soldați și au cucerit 8 mitraliere.

Grupul prințului Leopold de Bavaria: Trupele noastre l'au bătut iarăș pe dușman pe înălțimile ce se ridică la nordost de Klescele și în regiunea păduroasă ce se întinde la sudost dela aceasta localitate. Trupele cari îl urmăresc pe dușman se apropie de pădurea Bielovieska. Dușmanul a pierdut peste 4500 prizonieri și 9 mitraliere.

Grupul mareșalului Mackensen: Dușmanul a evacuat pozițiunile sale în fața atacului trupelor austro-ungare și germane, cari înaintază peste Pulwa și la ost de gura Pulwei peste Bug. Il urmărim pe dușman.

Pe frontul sudvestic al cetății Brest-Litovsk am ocupat cu asalt înălțimile Kopytow.

Trupele noastre cari înaintază în regiunea mlăștinoasă la nordost de Wlodawa îl urmăresc pe dușmanul înfrânt ieri.

Portul turcesc Enos în flacărl.

Sofia. — După știrile sosite aici, portul Enos a fost incendiat. Acest oraș a avut un rol însemnat în decursul tratativelor turco-bulgare. În acțiunea flotei anglo-franceze contra Dardanelor, portul Enos a fost de repetate ori bombardat.

Audiența contelui Czernin la regele României.

București. — Regele României a primit Sâmbătă în audiență pe contele Czernin, ministrul Austro-Ungariei la București.

Venizelos la regele Constantin.

Atena. — Cea din urmă audiență a lui Venizelos la rege a rezultat o înțelegere între coroană și primul ministru designat. Venizelos a raportat pe larg regelui despre situația actuală și a arătat că raportul statelor balcanice cu marile puteri a suferit o mare schimbare, în urma celor mai recente evenimente de pe câmpul de războiu și după cele întâmplate, nici vorbă nu poate fi ca Grecia să părăsească neutralitatea. Privitor la concesiunile teritoriale, Venizelos a declarat că, după părerea lui comisiunea care va fi delegată de puterile din tripla alianță pentru eximănarea situației se va convinge de caracterul grecesc al regiunii Kavalla. Grecia nu poate face nici un fel de concesiuni teritoriale, și mai cu seamă pentru nepărăsindu-și neutralitatea nu capătă nici o recompensă. Cele din urmă 4 zile, Venizelos le-a folosit pentru studiarea situației externe în baza actelor oficiale și numai după aceasta a declarat că primește însărcinarea pentru formarea noului cabinet.

INFORMAȚIUNI.

Arad, 25 August 1915.

Biografia regelui Carol. *La redeschidere, în primele ședințe, Academia Română va numi o comisiune compusă din istoricii săi dñii N. Iorga, D. Onciul, Al. Xenopol, Pârvan, Lepădatu și Giurescu, care să întocmească o biografie amănunțită a regelui Carol. Titlul lucrării acesteia va fi „România sub domnia regelui Carol” și va cuprinde capitole despre România politică, diplomatică, economică, financiară, militară și legislativă.*

Tot Academia va publica un premiu pentru o lucrare „Incepăturile parlamentarismului român” până la domnia lui Carol I.

Fiul graniței bănățene, colonel al statului major **George Domășnean,** șef al secției V în ministerul de războiu din Viena a fost decorat cu *crucea de cavaler a ordinului Leopoldin cu distincția de războiu.*

Ne bucurăm din inimă de această bine meritată distincție.

Ofițer român distins de regele Bavariei. D. Harie Noaghea, sublocotenent la regimentul 62 de infanterie, a fost decorat din partea regelui Bavariei, Ludovic III cu *„Militär Verdienst-Orden IV. Klasse mit Schwertern”.*

Felicităm pe tânărul erou, care e frate cu profesorul dela Caransebeș.

Știri din România. Ziarele anunță că M. S. regele Ferdinand, intrerupându-și vacanțele la Sinaia, a plecat la București unde a conferat mult cu președintele consiliului și ministrul afacerilor străine.

— Ministrul de războiu a decis ca numai o parte a personalului de industrie petroliferă din țară să fie chemat sub arme în caz de mobilizare. Deasemeni vor fi eliberați de serviciu funcționarii și muncitorii de a căror industrie este necesitate, pentru a se putea continua producția. Măsura aceasta este luată în vederea ocrolirii pericolului de a intrerupe sau a conturba activitatea acestei industrii.

— O telegramă sosită din Sofia anunță, că regele Bulgariei s'a întors dela Kustendil pentru a confera cu primul ministru.

— Sâmbătă va avea loc la Techirghiol o mare serbare, dată sub înaltul patronaj al AA. LL. principesa Elisabeta și principele Nicolae, pentru sporirea fondului bisericeii din acea stațiune.

Invățătorii refugiați din Bucovina, Transilvania și Banat. Aflăm din București, că ministerul cultelor și instrucțiunii publice din România a hotărât ca toți invățătorii din Bucovina, Transilvania Banat și alte ținuturi locuite de Români, refugiați în țară în urma evenimentelor războinice, să fie primiți în învățământul primar rural, cu titlul provizoriu, alături cu normalisții din țară și după ce vor depune mai întâi examenul de diplomă pentru invățător, la o școală normală din țară.

Lovit de un proiectil de artilerie. Parchetul din T.-Severin a fost înștiințat telegrafic că în 6 August v. pe la orele 8 dimineața pe când locuitorul Pandeles Presneanu de fel din Vărciorova căra cu spinarea saoi cu țărițe pentru exportul pe podul de peste râul Bahna a fost lovit de un proiectil al unui obuz tras de artileria sârbă, rupându-i cu desăvârșire piciorul stâng.

Exportul a fost intrerupt, iar nefericita victimă în stare gravă a fost transportată la spitalul „Grecuscu” din T.-Severin.

† **Paulina Radulescu,** născută Seimanu, illustra prezidență a Reuniunii române de femei din Lugoj, văduva fruntașului lugojan mult regretat Constantin Radulescu, a încetat din viață în etate de 83 ani, după lungi și grele suferințe, lăsând în adânc doliu numeroși conșăngeni.

Inmormântarea va avea loc mâine, Joi, după amezai la orele 4.

Odihnească în pace.

Anunțarea rezervelor de lemne de foc. Lipsa tot mai simțitoare, în țara întreagă, a lemnelor de foc, a acestui articol tot atât de indispensabil pentru oameni, ca și alimentele, a îndemnat guvernul la emiterea unei ordonanțe (Nr. 2972—1915 M. E.) prin care se dispune *anunțarea obligatoare a rezervelor de lemne de foc.*

Sunt obligați a anunța, direct Biroului statistic central din Budapesta, rezervele de lemne de foc asupra cărora dispun, și acelea, ce le vor mai produce resp. cumpăra: producții și comercianții de lemne.

Termiunul de anunț este maximal 25 August a. c. pentru lemnele deja produse și înmagazinate pentru vânzare, și maximal 8 Noemvrie a. c. pentru lemnele de foc, ce se vor produce resp. importa pentru vânzare în timpul dela 15 August a. c. până la 31 Octomvrie a. c.

În vederea scumpirii exorbitante a lemnelor și a uzurei, ce se face deja de pe acum cu lemnele de foc, probabil că prin o nouă ordonanță guvernul va fixa și pentru lemne prețuri maximale și va ordona rechiziționarea lor. — (R. Ec.)

„Le Journal” — cumpărat cu 26 milioane. O telegramă din Geneva anunță:

Marele cotidian parisian „Le Journal” care a aparținut până acum societății Schneider-Creusot, a fost cumpărat cu suma de 26 milioane franci de d. Charles Schwob, președintele dela Bethlehem Steel Company — una dintre cele mai puternice întreprinderi americane pentru producerea materialului de războiu.

Noua direcțiune dela Journal va lua-o senatorul Charles Humbert.

Ultima oră.

LUPTA NAVALĂ ÎN SINUL DELA RIGA CONTINUĂ.

Stockholm. — „National Zeitung” anunță dela granița rusească: *Atacurile Germanilor sunt mai violente la Riga. Vasele de războiu germane străbătând în sinul de mare au atăcat vasele comerciale rusești cari așezau mine. Vasul rusesc „Reval” a fost scufundat.*

INFRĂNGEREA REZISTENȚEI RUSEȘTI LA BREST-LITOVSK.

Budapesta. — *Se comunică dela cartierul presei: Rezistența puternică, opusă de Ruși la ost de Bug, unde se încep lucrările Rokitno a fost înfrântă după o luptă de 3 zile.*

Respingând 3 atacuri unul după altul am ajuns la Duboko-Cerske.

Rușii se retrag în grabă spre Brest-Litovsk. 5 localități din această regiune sunt în flacărl.

ITALIENII VOESC SĂ STRĂBATĂ LA CAPUL DE POD DELA TOLMINA.

Budapesta. — *Se comunică dela cartierul presei: Italienii încearcă pe Isonzo superior să ne rupă frontul, dintre Flitsch și capul de pod dela Tolmina, în lungime de 25 chilometri. Ei au concentrat în acest scop o artilerie extraordinar de puternică și făcând o enormă pradă de munițiune încearcă să ușoreze atacurile infanteriei lor. Dar nici aceasta încercare de rupere a frontului nostru nu le va reuși.*

Redactor responsabil: Constantin Savu.

Bibliografie.

Primum la redacție:

A. Banciu: *Dr. Alexandru Bogdan (pagini comemorative; reproducere din anuarul LI al liceului românesc din Brașov). Broșura a apărut în tipografia A. Muresianu: Branice et Comp. din Brașov (str. Prundului 15) și costă 1 cor. Venitul curat este desănat pentru „Casa de lectură Dr. Alexandru Bogdan”.*

A. Cotruș: *„Sărbătoarea Morții”, un volum de poezii inspirate de războiu. Se poate comanda la librăria Concordia și Librăria Diecezană în Arad, la librăria Minerva Lugoj și la Librăria Arhidiecezană din Blaj. Prețul 1.50 cor., plus porto postal 10 fileri.*

POȘTA ADMINISTRATIEI.

Au plătit în abonament următorii: D. Nicolae Sârb Moroda 2 cor. până la 31 Decemvrie 1915; d. Ioan Bota, Corodsânmartin 2 cor. până la 31 Decemvrie a. c.; D. Nicolae Șora, Feldpost 307 cor. 2, până la 15 Febr. 1916; d. Iuon Ianc, Petris 4 cor. pe 1915.